

ใบแถลงข่าว

“รัฐบาลต้องทบทวนโครงการและแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า(2555-2573) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3”

ในนาม “คณะทำงานศึกษาผลกระทบจากโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. ในภาคเหนือ” ขอเรียกร้องให้ ฯพณฯนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาทบทวน โครงการพลังงานไฟฟ้าในภาคเหนือ จำนวน 7 โครงการภายใต้การดำเนินการของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และได้ทบทวน แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า(2555-2573) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 โดยต้องคืนสิทธิการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาทุกๆด้าน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 57, 58 และ 67 ได้รับรองไว้

โครงการพลังงานไฟฟ้าในภาคเหนือจำนวน 7 โครงการภายใต้การดำเนินการของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้แก่

1. โครงการสายส่งไฟฟ้าขนาด 500 กิโลโวลต์ จากโรงไฟฟ้าหงสาลีกไนต์ในประเทศสปป.ลาว กำลังการผลิต 1,473 เมกะวัตต์ กำลังก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ผ่านเข้ามาทาง อ.สองแคว อ.ท่าวังผา จ.น่าน ไปเชื่อมต่อกับระบบสายส่งที่ อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง
2. โครงการเขื่อนฮัตจี กำลังการผลิต 1,260 เมกะวัตต์ บนแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า และโครงการสายส่งไฟฟ้าขนาด 500 กิโลโวลต์ ผ่านมายังประเทศไทยด้าน อ.ท่าสองยาง จ.ตาก โดย กฟผ. ไปร่วมลงทุนก่อสร้างเขื่อนฮัตจีผ่าน บริษัท กฟผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
3. โครงการเขื่อนท่าช้างบนแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า กำลังการผลิต 5,000 เมกะวัตต์ และโครงการสายส่งไฟฟ้าขนาด 500 กิโลโวลต์ ผ่านมายังประเทศไทยด้าน อ.แม่เมาะ, อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ไปเชื่อมระบบสายส่งที่ จ.ลำปาง โดย กฟผ. ไปร่วมลงทุนก่อสร้างเขื่อนท่าช้างผ่าน บริษัท กฟผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
4. โครงการสายส่งจากโรงไฟฟ้าถ่านหินมายก ในรัฐฉาน ประเทศพม่า มีกำลังการผลิต 405 เมกะวัตต์ ในรัฐฉาน ประเทศพม่า จะก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าเข้ามายังประเทศไทย ด้าน อ.แม่จัน จ.เชียงราย มาเชื่อมกับสถานีไฟฟ้าเชียงราย
5. โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินใหม่ใน อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง
6. โครงการท่าเหมืองลีกไนต์ ที่ อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่ เพื่อขนส่งถ่านหินไปใช้ที่ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จ.ลำปาง
7. โครงการสายส่งไฟฟ้า จากเขื่อนปากแบ่ง และเขื่อนน้ำอู ในประเทศสปป.ลาว จะผ่านเข้ามาทาง อ.สองแคว อ.ท่าวังผา จ.น่าน ไปเชื่อมต่อกับระบบสายส่งที่ อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง

ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ในระดับโครงการนั้น ทุกโครงการจะสร้างปัญหาผลกระทบด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและต่อชุมชน ทั้งภายในประเทศและข้ามพรมแดน ซึ่ง กฟผ. มิได้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส บนหลักการธรรมาภิบาลที่ดี และอาจข้ามขั้นตอนของกฎหมายที่กำหนดไว้ อาทิเช่น

- โครงการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ที่รับซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศนั้น ชุมชนที่อยู่ในแนวสายส่งไม่มีโอกาสรับทราบข้อมูล (เช่น ภาพรวมของโครงการ, แนวสายส่งไฟฟ้า, ผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่อาศัยตามแนวสายส่งไฟฟ้าในระยะยาว) และมีกระบวนการมีส่วนร่วมตัดสินใจต่อโครงการทั้งหมดในภาพรวมได้ ชุมชนจะรับทราบก็ต่อเมื่อได้มีการตกลงซื้อขายไฟฟ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าในประเทศไทย ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาว่าจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ โดยชุมชนไม่มีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลและสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อโครงการ ตาม รัฐธรรมนูญมาตรา 57, 58 แต่ประการใด นอกจากนั้นการผูกพันการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าในสัญญานั้น ยังเป็นการดำเนินการที่ข้ามขั้นตอนของกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา 67 และกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ที่กำหนดให้โครงการของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้แล้วเสร็จก่อนการดำเนินโครงการด้วยเช่นกัน
- โครงการเขื่อนฮัตจี บนแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า จะสร้างปัญหาผลกระทบต่อชุมชนและระบบนิเวศในประเทศไทยด้วยเช่นกันนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการตรวจสอบและมีมติให้ระงับการดำเนินการโครงการดังกล่าว และได้แจ้งมตินี้ต่อรัฐบาลในปี 2552 แต่จนถึงปัจจุบัน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ยังคงประกาศจะ

เดินทางก่อสร้างเขื่อนฮัตจี โดยมีได้ใส่ใจต่อมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่ประการใด

- โครงการเหมืองถ่านหินที่อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างเตรียมการ นั้น โครงการนี้ได้สร้างความขัดแย้งอย่างรุนแรงภายในชุมชน และจะสร้างผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการใช้ที่ดิน, แหล่งน้ำ และคุณภาพอากาศของชุมชนเวียงแหงตลอดระยะเวลาการทำเหมืองอย่างน้อย 30 ปี ซึ่งปริมาณถ่านหินสำรองทั้งหมดที่อำเภอเวียงแหง เทียบได้กับการใช้ถ่านหินของโรงไฟฟ้าแม่เมาะเพียง 1 ปีเท่านั้น
- โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินใหม่ใน อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง เท่ากับเป็นการซ้ำเติม ปัญหาผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ในยาวนานออกไปอีก

2. ในระดับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า(2555-2573) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 นั้น ได้กำหนดเป้าหมายของการรับซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศรวม 6,572 เมกะวัตต์ ซึ่งแยกได้ดังนี้

- ระหว่างปี 2555 ถึง 2562 มีการลงนามในสัญญาซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศแล้วรวม 3,572 เมกะวัตต์
- ระหว่างปี 2564 ถึง 2573 กำหนดในแผนว่าจะรับซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศปีละ 300 เมกะวัตต์ รวม 3,000 เมกะวัตต์

ดังนั้นการที่ กฟผ. ระบุว่า จะพัฒนาโครงการเขื่อนฮัตจีและเขื่อนท่าช้างในเดือนกรกฎาคม 2555 ซึ่งมีกำลังการผลิตรวมกันถึง 6,260 เมกะวัตต์นั้น เป็นจำนวนที่มากกว่าการรับซื้อที่ระบุไว้ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้ากว่าสองเท่าตัว ซึ่งเป็นแผนที่เพิ่งประกาศใช้ใหม่เมื่อเดือนมิถุนายน 2555 จึงเป็นความขัดแย้งกันเองอย่างเห็นได้ชัด และสะท้อนให้เห็นว่าแผนกำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ ไม่ได้ถูกตั้งบนพื้นฐานของความต้องการไฟฟ้าที่แท้จริง และในกรณีของเขื่อนฮัตจีและเขื่อนท่าช้าง กฟผ. จะมีภาพลักษณ์ของผลประโยชน์ทับซ้อนในการไปร่วมลงทุนก่อสร้างเขื่อนในประเทศพม่าด้วย โดยสามารถผลักภาระต้นทุนของการมีไฟฟ้าสำรองมากเกินไป ให้กับประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าทั่วประเทศ

นอกจากนี้ในปี 2563 กฟผ. จะมีกำลังผลิตติดตั้งที่ฟุ้งได้สูงถึง 44,089 เมกะวัตต์ ดังนั้นหาก กฟผ. เลือกลงทุนในการเพิ่มประสิทธิภาพใช้พลังงานให้ได้ 1 % ต่อปี และต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นแผนในปี 2573 แล้ว เท่ากับการได้กำลังการผลิตไฟฟ้ากลับคืนมาประมาณ 440 เมกะวัตต์ต่อปี การเลือกลงทุนในวิธีนี้เท่ากับ ประเทศไม่จำเป็นต้องซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศอีกต่อไปตั้งแต่ปีพ.ศ. 2564

3. การพัฒนาแผนกำลังผลิตไฟฟ้าใหม่ โดยพัฒนาจากขอบกรอบของการวางแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าที่ผ่านมา (ได้แก่ การพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดที่เกินความเป็นจริง, การประมาณการอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงเกินจริง และเป็นการเติบโตแบบก้าวกระโดด), การจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า ที่สอดคล้องกับแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปีของรัฐบาล, การเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน, การเพิ่มการผลิตไฟฟ้าและความร้อนร่วมที่มีประสิทธิภาพสูง (Cogeneration), การเพิ่มการผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อนร่วม, การขยายอายุโรงไฟฟ้าบางแห่งจาก 20-25 ปี เป็น 30 ปี ซึ่งมีชื่อเรียกว่า **"ข้อเสนอ แผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า 2555-2573 (แผนพีดีพี 2012*)"**

แผนพีดีพี 2012 จะส่งผลให้กำลังผลิตทั้งหมดจนถึงสิ้นปี 2573 นั้น เท่ากับ 35,579 เมกะวัตต์ เมื่อเทียบกับกำลังผลิตฟุ้งได้ในปีนี้อยู่ที่ 30,608 เมกะวัตต์ เท่ากับว่าใน 18 ปีข้างหน้า ประเทศมีความต้องการใช้ไฟฟ้าจริงเพิ่มขึ้นเพียง 4,971 เมกะวัตต์ หรือปีละ 276 เมกะวัตต์เท่านั้น

และหากเทียบกับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า(2555-2573) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 กำหนดให้ปี 2573 มีกำลังผลิตไฟฟ้าฟุ้งได้เท่ากับ 60,680 เมกะวัตต์แล้ว หมายถึงใน 18 ปีข้างหน้า ประเทศต้องลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าให้ได้ถึงปีละ 1,760 เมกะวัตต์

แผนพีดีพี 2012 นอกจากจะไม่ต้องดำเนินการใน 7 โครงการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังรวมถึงโครงการโรงไฟฟ้าอีกเป็นจำนวนมากไม่มีความจำเป็นต้องสร้างอีกต่อไป ผลประโยชน์ที่จะได้จากแผนพีดีพี 2012 ได้แก่

- ลดความต้องการพลังไฟฟ้าสูงสุดได้ 13,198 เมกะวัตต์
- ไม่จำเป็นต้องนำเข้าถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ พลังงานนิวเคลียร์หรือพลังงานน้ำเพิ่มเติม ประเทศไทยมีกำลังผลิตไฟฟ้าสำรองมากเพียงพอ และมียังโครงการที่มีแผนจะดำเนินงาน สามารถรักษาปริมาณกำลังผลิตไฟฟ้าสำรองที่ 15% ไว้จนถึงปี 2560
- หลีกเลี่ยงไม่ต้องลงทุนเป็นเม็ดเงินจำนวน 2 แสนล้านบาท

- ค่าไฟฟ้าของผู้บริโภคจะลดลง 12% ภายในปี 2573 เมื่อเทียบกับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า 2553-2573
- ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนได้ออกไซด์ต่อหัวประชากรในอัตรา 7.7% ภายในปี 2573 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 แต่ถ้าดำเนินการตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า 2553-2573 จะมีการเพิ่มการปล่อยก๊าซคาร์บอนได้ออกไซด์ต่อหัวประชากรขึ้นถึง 75%

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งสามประการนั้น “คณะกรรมการศึกษาผลกระทบจากโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. ในภาคเหนือ” ขอเรียกร้องให้ ฯพณฯนายกรัฐมนตรี

1. ได้เข้ามาดูแลแก้ไขปัญหาระบบไฟฟ้าของประเทศอย่างจริงจัง ให้สอดคล้องกับความโปร่งใส หลักการธรรมาภิบาลที่ดี และสอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ได้รับรองสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาในทุกๆด้าน
2. ต้องไม่ให้มายาคติ “ความมั่นคงด้านพลังงาน” ถูกนำมาใช้เพื่อการก่อสร้างโรงไฟฟ้าไม่มีที่สิ้นสุด โดยปราศจากกระบวนการตรวจสอบดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ได้เกิดผลประโยชน์ใดๆ ต่อประชาชน ในทางกลับกันจะสร้างภาระให้กับประชาชนในการลงทุนสร้างโรงไฟฟ้ามากกว่าสองแสนล้านบาท ในอีก 18 ปีข้างหน้า
3. ได้มีบัญชาสั่งการให้กระทรวงพลังงานและ กฟผ. นำ **แผนพีดีพี 2012** มาใช้

ขอแสดงความนับถือ

คณะกรรมการศึกษาผลกระทบจากโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. ในภาคเหนือ

16 สิงหาคม 2555

“คณะกรรมการศึกษาผลกระทบจากโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. ในภาคเหนือ” เป็นกรรวมตัวของประชาชนและองค์กร ทั้งที่อยู่และไม่อยู่ในพื้นที่โครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. ทั้ง 7 โครงการในภาคเหนือ เพื่อติดตามสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการพลังงานไฟฟ้าต่างๆ และการแสวงหาทางออกด้านพลังงานไฟฟ้าของประเทศ ที่จะสามารถตอบสนองการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ทำลายชุมชนและสิ่งแวดล้อม

***แผนพีดีพี 2012** โดย ชื่นชม สง่าราศี กริเชน และ ดร. คริส กริเชน สามารถเข้าถึงได้โดย <http://www.palangthai.org/docs/PDP2012-Thai.pdf>

สำนักงานประสานงานชั่วคราว

คณะกรรมการศึกษาผลกระทบจากโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. ในภาคเหนือ
คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือ (กป.อพช.เหนือ)
77/1 หมู่ 5 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 โทร. (053) 810623-4
Email: ncod_cm@yahoo.com, ncod_cm@hotmail.com